

Avsiktsförklaring kring villkor automat för utbildare inom behörighet B

Sveriges Trafikutbildares Riksförbund (STR) har genom åren drivit ett aktivt och viktigt arbete för att reducera branschens klimat- och miljöpåverkan. Ett exempel är EcoDriving där STR i slutet av 90-talet utvecklade koncept och metoder för flera fordonsslag. Under senare år har STR även arbetat med Safe & Eco där vi har fokuserat än mer på beteende och människan bakom ratten. Ytterligare exempel är Grön trafikskola och Klimatsäkrad trafikskola med avsikt att mer medvetet lyfta miljöaspekten i körkortsutbildningen.

STR menar att det var dessa satsningar, och kunskapshöjningen de innebar, som resulterade i att begreppet miljöanpassad körning integrerades i kursplanerna för körkortsutbildning oavsett behörighet.

STR har egna miljömål och egen miljöpolicy som vi eftersträvar att uppnå. Under omorganisationen så skärptes kraven efter beslut i fullmäktige kring utsläpp och miljöpåverkan, i synnerhet för de medlemmar som satsar på att bli "guldmedlem". Ett högst aktuellt delmål för alla inom STR är "20 % fossilfritt 2020".

Förbundet och servicebolaget har även strukturerat och systematiskt arbetat med att förändra resvanorna - både vad gäller tjänsteresor och resor till och från jobbet. Detta har landat i en tydlig förbättring, vilket visar att det är fullt möjligt att förändra, utveckla och påverka.

STR står nu inför den viktiga frågan om villkor automat och därmed förbundets syn och avsikter kring användandet av automatväxlade utbildningsfordon framöver. Vi är inte ensamma om att ta ställning. Antalet kunder som väljer att utbildas i ett automatväxlat fordon ökar för varje år på körkortsbehörighet B. På tunga sidan utbildas i princip alla på automatväxlat fordon utan villkor i körkortet och vi står också inför förändringar gällande behörigheten C1 där automat lär bli mer vedertaget.

STR och våra medlemmar har en avgörande roll i sammanhanget i och med att körkortstagarens beteende i trafiken formas hos oss. Vi vet också att i stort sett alla nya miljöanpassade bilar som elbilar/hybrider har en sak gemensamt – de är automatväxlade. Även bland konventionella fordon ökar automatväxlat markant för att sedermera dominera helt. Detta påverkar i sin tur förnyandet av hela landets fordonspark och givetvis trafikskolornas val av övningsbil.

Med annan lagstiftning så hade högst troligt fler valt körkort för automat och i och med det hade vi snabbare fått en modern och mer miljöanpassad fordonsflotta. Ett automatväxlat fordon ger körkortseleven större möjligheter att fokusera på planering, regeltolkning och trafiksäkerhet som är det viktiga i utbildningen, i stället för växelvalet i komplexa situationer.

Vi vet att många upplever att ett körkort med villkor automat är mindre värt. Vi vet också att detta resulterar i att flera som har en familjemedlem som övningskör avstår från att byta till en nyare och mer miljöanpassad bil. Man vill helt enkelt inte "begränsa" övningskörningen till enbart automatväxling och en del köper till och med ett äldre fordon för att ge möjlighet till övningskörning. Detta beteende bromsar upp många utbyten av äldre fordon till ett nyare och mer miljöanpassat alternativ.

STR:s medlemmar behöver förbereda sig för ett skifte där allt fler elever väljer automatväxlat. Ett beslut från EU och svenska myndigheter kan mycket väl komma och kan därmed betyda att villkor automat plockas bort. När detta händer behöver branschen vara förberedd och stå väl rustad.

Vi har idag utbildare som tagit stora steg framåt och som baserar sin utbildning på automatväxlade fordon med miljö och utveckling i fokus. När eleven börjar närma sig slutet av utbildningen erbjuds övningar i växling för att sedan kunna välja om man vill köra upp med manuellt eller automatväxlat fordon.

STR har i flera frågor gått före i sitt sätt att tänka och agera. STR förbundsstyrelse ser det därför som självklart att gå före och peka ut riktningen både när det gäller utbildning på automatväxlat fordon på körkortsbehörighet B och när det gäller undervisningsmetoder som leder till ökad effektivitet och minskad miljöpåverkan.

Förbundsstyrelsen föreslår fullmäktige att

anta en avsiktsförklaring där målet är att förbundets utbildare på behörighet B sluter upp kring målsättningen att framtida utbildning i första hand ska ske i ett automatväxlat fordon. Avsikten inkluderar även ett ökat fokus på utveckling och kunskapsspridning av mer effektiva och miljöanpassade undervisningsmetoder som till exempel grupputbildning och simulatoranvändning. Detta för att öka värdet för kunden samt möjliggöra en minskad miljöpåverkan under utbildningen.

Förslaget bifölls på riksmötet 16 juni 2020.